

Una Església que llegeix

Qui pot considerar-se «bon lector»? Afirmar-ho, sense més, és arriscat. No crec que ens referim només a la quantitat de llibres que podem arribar a fer-nos nostres, sinó a la capacitat d'entendre allò que hem llegit. Una Església benaurada és, i ha de ser, una bona lectora. És a dir, ha de tenir aquella capacitat d'interpretar degudament el misteri de la vida que té davant seu. Jesús, fundador i fonament de l'Església, és qui ens ensenya a llegir el gran llibre que només podia haver escrit Déu: la vida. Ell mateix envià el seu propi Fill per ajudar-nos en l'aprenentatge de desenvolupar la capacitat de fixar-nos en els detalls rellevants. Així es formen els bons lectors. A la sinagoga de Cafarnaüm, Ell fou qui prengué el llibre del profeta Isaïes i començà a llegir en veu alta: «L'Esperit del Senyor reposa sobre meu»; després plegà el volum i digué: «Avui es compleix el que acabeu d'escoltar».

Les accions de Jesús són decisives per a entendre què ha de ser i què ha de fer l'Església. Ella, com Jesús, no pot oblidar mai que la realitat és més important que les idees. La lectura és aproximació al misteri de la vida. L'Església està cridada a fer aquest exercici de manera quotidiana i a fer-lo ben fet. L'Església necessita tenir ben obertes les oïdes i també els ulls. La realitat té la seva pròpia narració i es fa necessari tenir temps per a consolidar una bona lectura.

Cal recordar que qui llegeix és qui interpreta. Per això, qualsevol lectura parteix d'un context, d'una trajectòria, d'unes opcions determinades. La lectura no és neutra; sempre té uns antecedents. Al mateix temps, sabem que el millor text de tots, és a dir, la història de la humanitat, no ens deixa mai en la indiferència. Avui, tot parla i tot genera un exercici d'interpretació no fàcil.

L'Església, a més a més, sabem que genera els seus textos propis. Cal habilitat i paciència per escriure'ls i llegir-los. Es tracta d'un exercici de comprensió que ajuda a créixer. És així que santa Teresa de Jesús demanava a les seves germanes de comunitat que aprenguessin a llegir i que ho fessin no per caure en la vanitat de l'erudició, sinó per alimentar l'ànima. Qui llegeix i fa l'exercici de comprendre entra, pels seus propis mitjans, en nous mons, plens de suggeriments que poden consolidar la vida, la fe i l'esperança.

Un llibre, i la vida encara més, ens ofereix la possibilitat d'entrar dins de nosaltres mateixos. Les paraules, com les persones i les situacions, són invitacions constants a créixer. Una bona lectura ens ajudarà a créixer en el camí de la llibertat, perquè permetrà a l'Església ser una realitat viva i no una peça de museu de l'antigor. Hem de valorar molt positivament l'exercici de la lectura per superar la pressió aclaparadora de la imatge. L'Església no pot viure només de la imatge que vol transmetre, sinó de la seva pròpia identitat, que vol entendre cada cop més i comunicar millor.

L'Església de les benaurances ha de ser «bona lectora», és a dir, li cal exercitar-se en la comprensió del llibre de la vida i poder, a poc a poc, ampliar el somni de Déu per a tota la humanitat. En el transcurs d'aquesta pràctica podrà esbrinar amb més claredat on es troba i on creix el Regne de Déu. És a partir de la lectura que l'Església podrà entendre's millor a ella mateixa i allunyarà les temptacions de quedar-se aïllada i tancada en les seves pors, dubtes i ambigüitats.

+Daniel Palau Valero, Bisbe de Lleida

Una Iglesia que lee

¿Quién puede considerarse «buen lector»? Afirmarlo, sin más, es arriesgado. No creo que nos refiramos únicamente a la cantidad de libros que podemos llegar a hacer nuestros, sino a la capacidad de comprender aquello que hemos leído. Una Iglesia bienaventurada es, y debe ser, una buena lectora. Es decir, debe tener esa capacidad de interpretar debidamente el misterio de la vida que tiene ante sí. Jesús, fundador y fundamento de la Iglesia, es quien nos enseña a leer el gran libro que solo podía haber escrito Dios: la vida. Él mismo envió a su propio Hijo para ayudarnos en el aprendizaje de desarrollar la capacidad de fijarnos en los detalles relevantes. Así se forman los buenos lectores. En la sinagoga de Cafarnaúm, Él fue quien tomó el libro del profeta Isaías y comenzó a leer en voz alta: «El Espíritu del Señor reposa sobre mí»; después cerró el volumen y dijo: «Hoy se cumple lo que acabáis de escuchar».

Las acciones de Jesús son decisivas para entender qué debe ser y qué debe hacer la Iglesia. Ella, como Jesús, no puede olvidar nunca que la realidad es más importante que las ideas. La lectura es una aproximación al misterio de la vida. La Iglesia está llamada a realizar este ejercicio de manera cotidiana y a hacerlo bien. La Iglesia necesita tener bien abiertos los oídos y también los ojos. La realidad tiene su propia narración y es necesario disponer de tiempo para consolidar una buena lectura.

Hay que recordar que quien lee es quien interpreta. Por eso, cualquier lectura parte de un contexto, de una trayectoria, de unas opciones determinadas. La lectura no es neutra; siempre tiene unos antecedentes. Al mismo tiempo, sabemos que el mejor texto de todos, es decir, la historia de la humanidad, nunca nos deja indiferentes. Hoy, todo habla y todo genera un ejercicio de interpretación nada fácil.

La Iglesia, además, sabemos que genera sus propios textos. Se necesita habilidad y paciencia para escribirlos y leerlos. Se trata de un ejercicio de comprensión que ayuda a crecer. Así, santa Teresa de Jesús pedía a sus hermanas de comunidad que aprendieran a leer y que lo hicieran no para caer en la vanidad de la erudición, sino para alimentar el alma. Quien lee y realiza el ejercicio de comprender entra, por sus propios medios, en nuevos mundos, llenos de sugerencias que pueden consolidar la vida, la fe y la esperanza.

Un libro, y la vida aún más, nos ofrece la posibilidad de entrar dentro de nosotros mismos. Las palabras, como las personas y las situaciones, son invitaciones constantes a crecer. Una buena lectura nos ayudará a crecer en el camino de la libertad, porque permitirá a la Iglesia ser una realidad viva y no una pieza de museo de la antigüedad. Debemos valorar muy positivamente el ejercicio de la lectura para superar la presión abrumadora de la imagen. La Iglesia no puede vivir únicamente de la imagen que quiere transmitir, sino de su propia identidad, que quiere comprender cada vez más y comunicar mejor.

La Iglesia de las bienaventuranzas debe ser «buena lectora», es decir, necesita ejercitarse en la comprensión del libro de la vida y poder, poco a poco, ampliar el sueño de Dios para toda la humanidad. En el transcurso de esta práctica podrá discernir con mayor claridad dónde se encuentra y dónde crece el Reino de Dios. Es a partir de la lectura como la Iglesia podrá comprenderse mejor a sí misma y alejará las tentaciones de quedarse aislada y encerrada en sus miedos, dudas y ambigüedades.

+Daniel Palau Valero, Obispo de Lleida